

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Бруто домаћи производ (БДП) у другом тромјесечју 2019. године, у односу на друго тромјесечје 2018. године, има позитивну стопу раста од 2,4%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у другом тромјесечју 2019. године бруто додата вриједност реално је већа у подручјима: (G,H,I) *Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство* за 6,0%, (A) *Пољопривреда, шумарство и риболов* за 5,4%, (J) *Информације и комуникације* за 4,7% и (K) *Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања* за 4,5%, док је реално мања у подручјима (B,C,D,E) *Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање ел.енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине* за 4,0%, а од тога у подручју (C) *Прерађивачка индустрија* за 6,9%.

Gross domestic product (GDP) in the second quarter of 2019, compared to the second quarter of 2018, has a positive growth rate of 2.4%.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the second quarter of 2019, Gross value added increased in real terms in the following sections: (G,H,I) *Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities* by 6.0%, (A) *Agriculture, forestry and fishing* by 5.4%, (J) *Information and communication* by 4.7%, and (K) *Financial and insurance activities* by 4.5%, while a decrease in real terms was recorded in the sections (B,C,D,E) *Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning production and supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities* by 4.0%, of which in (C) *Manufacturing* by 6.9%.

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2017				2018 ¹⁾				2019 ²⁾		%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	2,9	3,1	3,2	3,0	3,7	3,9	4,1	4,0	2,0	2,4	<i>Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year</i>
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	0,6	0,2	1,2	0,8	1,2	1,3	0,6	0,7	0,0	0,4	<i>Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter</i>

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачуног у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесечје. Послије објављивања података за четврто тромјесечје, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2018 ¹⁾			2019 ²⁾			
		II	III	IV	I	II		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	227 464	256 079	249 468	220 975	247 012	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	510 631	576 835	594 814	489 082	509 398	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	305 040	331 285	351 968	250 782	296 126		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	133 176	159 079	185 763	88 244	141 879	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	442 136	487 840	454 133	405 534	470 272	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	122 489	123 713	116 714	117 354	130 273	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	90 458	91 740	91 851	91 468	97 641	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	106 449	106 003	107 255	107 335	107 630	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	80 989	82 766	84 203	79 432	82 328	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	442 340	458 072	448 561	440 701	451 074	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	59 156	58 437	59 857	62 102	61 240	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	63 207	49 583	55 076	56 004	66 834		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 152 082	2 350 981	2 337 544	2 046 225	2 231 915		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	461 978	467 539	479 382	480 609	493 428		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 614 060	2 818 521	2 816 926	2 526 834	2 725 343		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2018 ¹⁾			2019 ²⁾			
		II	III	IV	I	II		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	217 957	240 315	228 495	221 869	243 366	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	495 858	520 207	547 041	476 182	508 475	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	279 097	294 234	311 905	244 613	288 103		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	138 641	151 594	178 457	91 325	146 240	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	440 028	487 484	449 540	403 284	469 233	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	121 748	123 259	115 569	116 863	128 167	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	87 935	89 773	88 457	89 287	94 623	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	106 266	106 705	106 607	106 494	106 787	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	80 109	82 468	82 793	78 101	81 510	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	438 817	452 696	446 107	445 242	452 357	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	66 709	68 628	70 531	56 967	58 823	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	60 505	47 410	51 746	55 127	65 155		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 133 563	2 275 719	2 261 851	2 030 488	2 224 428		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	459 155	467 513	472 799	468 097	482 013		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 592 718	2 743 232	2 734 650	2 498 585	2 706 441		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)³⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)³⁾

хилј. КМ/thous. КМ

		2018 ¹⁾			2019 ²⁾			
		II	III	IV	I	II		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	222 686	245 529	233 452	213 995	234 729	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	449 995	472 092	496 444	404 764	432 214	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	245 443	258 755	274 296	193 911	228 387		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	131 031	143 273	168 662	85 300	136 593	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	428 532	474 749	437 797	390 576	454 447	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	121 765	123 276	115 585	116 284	127 532	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	81 307	83 007	81 790	80 147	84 937	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	104 682	105 115	105 019	104 645	104 934	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	76 175	78 418	78 727	73 411	76 615	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	449 240	463 449	456 703	452 556	459 788	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	62 037	63 822	65 592	60 263	62 226	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	58 144	45 560	49 727	50 565	59 763		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 050 472	2 187 092	2 173 764	1 908 388	2 090 666		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	456 168	464 472	469 724	461 600	475 324		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 527 039	2 673 740	2 665 376	2 387 804	2 586 445		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2018 ¹⁾			2019 ²⁾			
		II	III	IV	I	II		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	5,1	6,9	5,2	3,2	5,4	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	5,0	3,8	4,5	-5,6	-4,0	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	-1,9	-2,3	1,4	-7,1	-6,9		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	4,9	5,0	4,5	3,6	4,2	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	4,9	5,4	4,9	8,8	6,0	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	1,6	3,5	3,2	4,1	4,7	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	5,7	5,5	5,0	3,8	4,5	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	-1,2	-1,2	-0,7	0,1	0,2	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	4,8	4,5	4,3	0,3	0,6	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	1,6	1,8	1,8	2,1	2,3	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	6,2	6,7	6,8	0,6	0,3	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	2,9	3,0	2,2	1,7	2,8		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	3,8	4,1	4,0	1,6	2,0		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	4,3	4,2	3,8	3,8	4,2		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3,9	4,1	4,0	2,0	2,4		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

¹⁾ Претходни подаци / Preliminary data

²⁾ Процјена / Estimate

³⁾ Збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
The sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Саопштење припремила: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr. Jasmin Komić, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged